

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Inspiromat list 3

Partnerství – komunikace a zapojení partnerů a veřejnosti v rámci místního akčního plánování

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDELÁVÁNÍ

Strategické řízení a plánování
ve školách a v územích

Inspiromat 3 – Partnerství – komunikace a zapojení partnerů a veřejnosti v rámci místního akčního plánování

Partnerství („Postupy MAP“, str. 26)

Partnerstvím se rozumí široká platforma spolupracujících subjektů. Partnerství zde není ve smyslu projektového finančního nebo nefinančního partnerství.

Spolupráce v partnerství musí probíhat podle principu zapojení veřejnosti.

Realizátor projektu zapojí partnery do vytváření plánu tak, že bude realizovat jednu nebo více z uvedených aktivit po oboustranné dohodě s partnery:

- pravidelné informování, např. zasíláním informačního materiálu;
- aktivní informování na společných nebo individuálních jednáních;
- konzultování – tj. sběr a vypořádání jejich připomínek, zjišťování jejich postojů a stanovisek k jednotlivým částem vznikajícího MAP a k finálnímu plánu;
- zapojení jejich zástupců do pracovních skupin nebo Řídícího výboru, aby se mohli přímo podílet na vytváření návrhů v MAP.

Vytvoření a udržení komunikace v rámci partnerství

Při vytváření a udržení komunikace v partnerství využíváme nejčastěji těchto metod:

Přímé oslovení

Vzhledem k potřebě zachovat komunikaci mezi jednotlivými aktéry dlouhodobě musíme zdůvodnit potřebnost nejen samotného zpracování, ale právě onoho dlouhodobého zapojení.

TIP:

Při přípravě dotazníků doplňte informaci o možnosti přímé spolupráce v partnerství a vyhledejte zájemce.

Komunikace v průběhu realizace a monitoringu

Jakmile je MAP zpracován, mohou si členové koalice myslet, že je ukončena i jejich práce. Tak tomu ale není. Jak jsme již několikrát uvedli, MAP je dlouhodobý proces, který v podstatě nikdy nekončí. V této fázi bývá velmi těžké udržet pozornost a zájem o pokračování v práci.

Bez úzké spolupráce všech členů partnerské koalice však není možné MAP realizovat.

Rovněž na základě monitoringu dochází k úpravám MAP, zpracování a kontrole jednoletého akčního plánu a jeho aktualizaci.

DOPORUČENÍ:

Po určité době se naprosto přirozeně ztrácí motivace pro dlouhodobé zapojení a komunikaci. Je tedy vhodné zvážit intenzitu setkávání partnerů v průběhu realizace nad samotným plánováním. Pokud je to nezbytné, doplňte setkání pracovních týmů o další témata, vyhlášení soutěží, zapojení aktérů do prezentace výstupů konkrétním cílovým skupinám, prezentacemi dobré praxe, prezentací výstupů z realizace apod.

Postup zapojení základních skupin partnerů

Zapojení zřizovatelů

Realizátor osloví zřizovatele škol v území ke spolupráci písemně a na následném osobním jednání.

Pokud plánování nerealizuje samotná obec s rozšířenou působností ORP, je spolupráce s ní (např. jejím školským odborem) v rámci oslovování škol zcela nezbytná.

Zapojení škol:

POVINNOST („Postupy MAP“):

Realizátor projektu má povinnost oslovit všechny školy v území. Mezi školy, které realizátor projektu osloví pro zjištění zájmu o zapojení do projektu, patří:

- základní školy,
- mateřské školy.

UPŘESNĚNÍ:

Poté, co vstoupila v účinnost novela § 16 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), upřesňujeme, že školami, které musejí být osloveny k účasti v partnerství v území, jsou také:

mateřské školy zřizované podle § 16 odst. 9 zákona 561/2004 Sb. (školský zákon),

základní školy zřizované podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon).

„Postupy MAP, str. 10“

Realizátor je povinen zapojit min. osm škol (dle RED IZO). „Postupy MAP, str. 10“ dále upřesňují způsoby, pravidla a dokladování zapojení škol.

Zapojené školy nemusí být finančními nebo nefinančními partnery projektu.

Spolupráce se zapojenými školami musí probíhat podle principu zapojení veřejnosti (viz výše), do realizace MAP budou školy zapojeny:

- minimálně tím, že je bude pravidelně informovat zasíláním informačního materiálu;
- aktivně informovat na společných nebo individuálních jednáních;
- konzultovat s nimi, tj. sbírat od nich připomínky, zjišťovat jejich postoje a stanoviska ke vznikajícímu a finálnímu plánu;
- zapojí jejich zástupce přímo do pracovních skupin nebo Řídicího výboru, aby se mohli přímo podílet na vytváření návrhů v MAP.

Zapojení uživatelů – rodičů, žáků a dětí

Přestože se může zdát, že rodiče nejsou odborníky v oblasti vzdělávání, je jejich role při tvorbě MAP velmi důležitá. Je samozřejmě jednodušší zpracovat MAP bez přímé účasti rodičů, existuje zde však riziko následného odporu rodičů proti navrženým aktivitám.

Hlavní důvody pro zapojení rodičů:

Rodiče jsou zodpovědní za celkový vývoj dítěte, musí být s postupy ve školách seznámeni, aby vnímali případné změny jako potřebné, nutné pro uplatnění jejich dítěte v životě.

Rodiče jsou často sami vzdělavatelé, případně pracují ve firmách, které jsou největšími zaměstnavateli v daném území, mají tedy dostatek informací přímo z praxe o uplatnitelnosti na trhu práce. Rodič tedy není pouze rodičem, ale také zaměstnancem se zkušenostmi a znalostmi, které jsou pro plánování důležité.

Rodiče mohou být těmi, kdo motivují děti/žáky k přijímání změn, vzdělávacích postupů a mají zájem o rozvoj kompetencí ve školách.

Rodiče jsou informováni o plánovaných aktivitách, jsou s nimi seznámeni dříve, než dojde k jejich realizaci, a díky tomu se sníží riziko následného odporu vůči „novým pořádkům“.

Samozřejmě hovoříme o rodičích, kteří mají zájem jak o své děti, tak o dění ve školách.

DOPORUČENÍ:

Stejně tak doporučujeme zapojit žáky škol, a to zejména členy žákovských parlamentů, dětských zastupitelstev, účastníků fór mladých, školních fór apod.

Jednou z možností je dotazování v rámci analytické části s využitím jejich setkání, tedy přímá komunikace.

Další možností je využití jejich setkání, aby sami stanovili témata, která v oblasti vzdělávání považují za důležitá. Přestože se může zdát, že výstupy nebudou použitelné, opak bývá pravdou.

Účast v pracovních skupinách

Pro zapojení rodičů do pracovních skupin je třeba využít jedině přímou komunikaci, kdy je možno vysvětlit cíle zpracování MAP, harmonogram realizace, časovou náročnost a předpokládané dopady na jejich děti.

Koho zapojit

- Školská rada (viz § 167 zákona č. 561/2004, školský zákon)
 - Požádejte členy rady školy, kteří už tím, že jsou členy, vyjádřili zájem o dění ve škole.
- Sdružení rodičů a přátel školy, nebo obdobné formální spolky rodičů ve školách
 - Využít členy těchto sdružení, viz výše.
- Neformální skupiny působící na školách
 - Na některých školách existují neformální skupiny, které realizují různé akce, aktivity společně se zástupci škol.
- Sdružení rodičů dětí s postižením, nebo nadaných dětí (spolky nebo neformální skupiny, které se nacházejí v území)
 - Rodiče v těchto sdruženích mají vzhled do speciálních vzdělávacích potřeb svých dětí a zmapované možnosti v území.
- Sdružení rodičů, která usilují o zřízení nebo zřídila soukromé školy, nebo vedou děti formou domácího vzdělávání (spolky nebo neformální skupiny, které se nacházejí v území)
 - Rodiče v těchto sdruženích mají inovativní pohledy na vzdělávání, hledají nové způsoby vzdělávání.
- Učitelky/učitelé, kteří jsou na rodičovské dovolené
- Jednotliví rodiče žáků, kteří jsou aktivní v rámci komunikace s pedagogickým sborem
- Jednotliví rodiče, kteří mají zájem o spolupráci v MAP na základě výzvy k zapojení se do partnerství nebo jednotlivých akcí (seminářů, workshopů, jednání pracovních skupin)
- Žáci – členové žákovských parlamentů
- Zástupci neformálního vzdělávání (neziskové organizace, zařízení volného času dětí a mládeže, základní umělecké školy)

Komunikace s partnerstvím a širokou veřejností

Pokud komunikujeme s veřejností od samého počátku (veřejností myslíme zainteresovanou veřejnost), můžeme eliminovat možné následné výtky, že o jednotlivých konkrétních projektech nebyla informována. Včasná a konstruktivní komunikace zároveň umožňuje vycházet z konkrétních potřeb lidí a organizací v území s jejich dobrou znalostí.

Jak je již shora uvedeno, hlavním motivačním prvkem pro dlouhodobé zapojení do MAP by mělo být vědomí členů partnerství, že se jedná proces, který přináší kromě zajištění finančních prostředků pro realizaci naplánovaných cílů a aktivit také přidanou hodnotu, a to možnost vzájemné komunikace, výměny informací, vytváření dlouhodobých (i nefinančních) projektů, což je velmi přínosné pro dané území.

Zpracování MAP je poměrně odbornou záležitostí. Pro běžnou veřejnost není samotné zpracování plánu atraktivní. Je však nezbytné, abychom po celou dobu realizace MAP veřejnost minimálně informovali, případně využívali odbornosti a zájmu některých klíčových osob.

Obecné formy informování veřejnosti

Internetové stránky

Informace na internetových stránkách jednotlivých aktérů a ORP (případně MAS, DSO apod.). Kromě internetových stránek území (ORP, MAS, DSO) je nezbytné, aby informace byly umístěny i u jednotlivých aktérů minimálně odkazem v hlavním menu.

Sociální sítě

U nejrozšířenější sociální sítě, Facebooku, není předpoklad, že by jej kvůli MAP zřizovali všichni aktéři, je to tedy médium, které využije hlavní leader MAP, tedy ORP, MAS, DSO, případně škola. Jedná se o nejrychlejší a nejpružnější prostředek pro informování veřejnosti.

Média

Regionální noviny

Je možno využít kontaktů na regionální noviny, problémem však může být zajímavost tématu v této fázi zpracování MAP. Vhodnější je placená inzerce. Zpracovatel MAP napíše vlastní článek, který není vydavatelem nijak upravován. Cena se pohybuje podle velikosti článku.

Místní zpravodaje

Jeden z neúčelnějších prostředků pro informovanost. Ve většině případů je distribuován do všech domácností, často zdarma.

Placená inzerce

O tématu zpracování jakéhokoli plánu novináři neradi píší. Je to pro ně nezajímavé téma a primárně v 1. fázi nemáme „co nabídnout“. Je možné napsat článek a umístit ho v denících jako placenou inzerci. Na druhou stranu je nezbytné si uvědomit, že včerejší noviny už nikdo nečte. Dopad článků v běžných médiích je tedy poměrně nízký.

Prostory členů partnerství

Informační panely nejen jako povinná publicita.

Propagační materiály, letáky

Jednoduché letáky, případně brožurky formátu A4.

Zapojení/informování veřejnosti můžeme rozdělit do tří fází:

Fáze 1: Příprava na zpracování MAP

Dotazníkové šetření

Dotazování škol probíhá ze strany MŠMT, nicméně doporučujeme doplnit o zjišťování potřeb v daném místě.

Dotazování může probíhat třemi způsoby, a to:

- písemnou formou (rozesílka nebo roznos do schránek),
- přímým oslovením (anketou mezi občany, a to převážně dotčených skupin, tedy rodiče, učitelé, další vzdělavatelé, neziskové organizace, žáci),
- prostřednictvím internetu.

DOPORUČENÍ:

Dotazníky musí mít jednoduchou formu, nikdo nebude vyplňovat dotazník, který je hodně obsáhlý.

Přímé oslovení musí provádět zkušení tazatelé. Výhodou přímého oslovení (příp. strukturovaných rozhovorů) je zjištění i dalších informací než těch, které jsou uvedeny v dotazníku.

V rámci internetového dotazování lze vytvořit jednoduchý dotazník přímo na internetu. Převod výsledků do excelu je pak prováděn automaticky, takže zpracování výstupů je jednodušší. Samozřejmě je možno využít software SPSS, Statistica a jiné, které umožňují výběr sledovaných dat.

Dotazníků můžeme využít také k oslovení vybraných osob zastupujících jak organizace a instituce, tak i uživatele, tedy rodiče žáků a žáky, k účasti v pracovních skupinách.

Široce pojaté dotazníkové šetření má také velký význam pro propagaci zpracování MAP.

Členové realizačního týmu navštíví na začátku této fáze všechny členy partnerství s řízeným rozhovorem o problémech, potřebách a plánovaných změnách. Vhodné je zařadit i otázky týkající se povinných a doporučených témat MAP.

V této fázi poskytujeme informace o členech partnerství, na které se může veřejnost obracet s případnými návrhy, o postupu zpracování, navržených prioritách.

Tyto informace nejsou pro širokou veřejnost příliš zajímavé, nicméně jsou nezbytné.

Fáze 2: Zpracování MAP

V průběhu zpracování MAP je zapotřebí intenzivnější komunikace. Kromě shora uvedených nástrojů využíváme také přímou komunikaci prostřednictvím **komunitního veřejného projednání**.

Fáze 3: Realizace MAP a výsledky monitorování a vyhodnocení (evaluace)

V této fázi informujeme veřejnost o jednoletém akčním plánu a realizaci konkrétních projektů, které budou (a postupně jsou) realizovány.

Zde je již situace jednodušší, protože můžeme informovat o konkrétních výstupech a projektech. Nestací jen pouhá informace, vždy přemýšlejte jako ten, kdo informaci přijímá. Obecně platí, že příběh zaujme mnohem více nežli pouhý výčet.

Použijeme všechny nástroje obecné informovanosti, kromě toho uskutečníme i další:

Tisková zpráva

Je vhodné připravit tiskovou zprávu, která je rozeslána všem relevantním médiím.

Tisková beseda

Pokud existují konkrétní aktivity, příprava projektu, případně již realizace, je vhodné svolat tiskovou besedu.

Snídaně s novináři

Snídaně s novináři je osvědčenou metodou místo tiskové besedy. Je méně formální, v podstatě jde o posezení s novináři, kdy mohou získat mnohem více informací než v rámci tiskové besedy.

Konference

Organizování konferencí pro sdílení příkladů dobré praxe s ostatními realizátory MAP a KAP nejen v regionu. Konference jsou vhodné pro přenos informací a sdílení příkladů dobré, ale i špatné praxe.

Komunitní veřejné projednání

Komunitní veřejné projednání můžeme použít pro informování široké veřejnosti o výstupech zpracování MAP a akčního plánu, včetně harmonogramu realizace.

Kontrolní list pro komunikaci s veřejností

Fáze	Co	Kdy
Přípravná fáze	Dotazníky Přímé oslovení Anketa na internetu Placená inzerce (článek)	Před zpracováním MAP V rámci monitoringu
Zpracování MAP	Internetové stránky Facebook Regionální noviny Místní zpravodaje Panely Letáky Komunitní veřejné projednání Placená inzerce (článek)	Zahájení realizace zpracování Průběžně Po zpracování SWOT3 analýzy
Realizace MAP	Facebook Samostatná internetová stránka s prezentací projektů Regionální noviny Místní zpravodaje Tisková zpráva Placená inzerce (článek) Tisková beseda Snídaně s novináři Panely Letáky Informační letáky s informací o konkrétním projektu na třídních schůzkách, případně přímá komunikace člena realizačního týmu a možnost diskuse s rodiči Konference Komunitní veřejné projednání Propagační materiály	Průběžně Průběžně 1x za měsíc Příprava nebo realizace projektu Průběžně Realizace projektu 1x ročně Po zpracování MAP Průběžně

Kontrolní list pro realizaci projednání výstupů MAP s širokou veřejností nebo v partnerství

Co	Kdy a jak	Kdo
Informování o akci	<p>Měsíc před akcí</p> <p>Zvolte si název (pomůže škola, soutěž mezi žáky)</p> <p>Letáky</p> <p>Místní zpravodaj</p> <p>Členové partnerství</p> <p>Osobní pozvánky</p> <p>V průběhu týdne před akcí</p> <p>Místní rozhlas, místní televize, média (rádia, televize, noviny)</p>	<p>Realizační tým MAP</p> <p>Partnerství</p>
Zajištění prostor	<p>Dva měsíce před akcí zajištění prostoru</p> <p>Dostupnost pro všechny účastníky</p> <p>Divadelní uspořádání, možno i stoly</p> <p>Občerstvení v podobě vody, kávy</p> <p>Plátno</p> <p>Dataprojektor</p> <p>Prezentér</p> <p>Mikrofony přenosné, jeden pro dotazy veřejnosti</p>	<p>Realizační tým MAP</p>
Realizace	<p>Představení akce</p> <p>Představení procesu zpracování MAP</p> <p>Představení partnerů</p> <p>Představení výstupů MAP</p> <p>Prostor pro otázky veřejnosti</p> <p>Závěr, shrnutí, informace o procesu vypořádání námětů a připomínek</p>	<p>Realizační tým,</p> <p>Řídicí výbor MAP</p> <p>Členové partnerství</p>

Checklist – Partnerství

		ANO	NE
Popis vzniku partnerství s ostatními subjekty je dodán nejpozději v první zprávě o realizaci projektu	Povinné		
Reprezentativnost partnerství je prokázána nejpozději v první zprávě o realizaci projektu	Povinné		
Další dokumenty popisující způsob zapojení dotčené veřejnosti jsou dodány ve zprávách o realizaci projektu			
Probíhají setkávání a výměna zkušeností partnerů, vzájemné seznamování, navazování kontaktů a vytváření funkčních partnerských vazeb	Povinné		
Probíhá vzdělávání, tematická setkávání ředitelů a zástupců ředitelů škol zaměřená v souladu s popisem „Postupy MAP“, str. 31, Podaktivita A) Rozvoj partnerství	Povinné		
Aktivity pracovních skupin a setkávání jsou zaznamenávány			
Prezenční listiny a zápisy ze společných jednání jsou výstupem povinné podaktivity MAP – Rozvoj partnerství	Povinné		